

Ankenævnet for Forsikring

Den 9. oktober 2024 blev i sag nr. 101326:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. I klageskema af 11/3 2024 har klageren bl.a. anført:

"Efter lang tids sygdom begyndte PFA at udbetale erhvervsevneforsikring på 50% i 2009. i 2020 laver man en undersøgelse af mig og påstår efterfølgende jeg ikke har så ondt som jeg har beskrevet i undersøgelseskemaet, og at jeg har glemt at fortælle jeg var blevet permanent fleksjobber, sidstnævnte er rigtig nok, det er en information jeg ikke har hørt eller set, og vidste faktisk ikke det eksisterede.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Have min erhvervsevneforsikring genoptaget.

Ifølge telefonisk aftale d.d. 11/3-2024 overføres alle bilag fra den gamle sag nr. 100599

Sagen har været indgivet til ankeklagenævnet i okt. 2023, men jeg blev syg og var tvunget til at stoppe sagen da jeg fik et psykisk sammenbrud pga. jeg troede min kræftsygdom var kommet tilbage, og kunne ikke kæmpe flere kampe. Jeg har efterfølgende fået behandling for dette."

Klageren har fremlagt brev fra oktober 2023, hvor det bl.a. fremgår:

"I 2009 begyndte PFA at udbetale en månedlig ydelse til mig fra min erhvervsevne forsikring som jeg havde haft siden 1991 via min pension, og som ansat hos [virksomhed1], og som dækkede et 50% erhvervsevnetab, efter jeg blev fyret fra [virksomhed1] pga. sygdom (bilag 312).

1 dec. 2020 stoppede PFA udbetalingen med den begrundelse at de havde lavet en undersøgelse over 10 dage på mig, som de mente viste at jeg ikke var syg nok, og de 'ikke troede på mig og mine smerter' og at jeg havde givet uoprigtige oplysninger om mit helbred i et helbredsundersøgelse

sesbrev fremsendt ca.1 måned efter undersøgelsen. PFA truede samtidig med at jeg skal betale de udbetalte ydelser tilbage, og med en politianmeldelse. Jeg besvarede PFA's henvendelse sidst i dec. 2020, samt med 2 breve mere i 2021. (bilag 559,560,561))

...

Overordnet set:

I vinteren 2020/21 da min dårlige periode fra nov. 2020 (bilag 535,396,398,399,400) stadigvæk påvirkede mig meget, prøvede jeg endnu et nyt arbejdsmønster igen i feb. 2021, samt marts og næsten hele april, netop som både jeg og jobcenteret troede vi havde fundet de vise sten (bilag 541), gik det helt galt igen i start maj (bilag 405-411) hvor jeg igen lå og græd i venteværelset, det går fra ok 14 april, til helt galt 3 maj (bilag 541,405), og viser igen hvor forkvaklet mit liv er, og min læge ... på [hospital] måtte give op og gav mig videre til smerteklinikken. Der blev endelig lavet en oversigt over hvad jeg fejler (429,430), og jeg blev overtaget af hendes chef ... (den 9 læge i rækken) vedr. fremtidig behandling. En ældre meget grundig herre som granskede min sygehistorik, og for første gang i min biologisk behandling fik jeg taget månedlige blodprøver for at se hvad der sker når den biologiske medicin svigter (bilag 501,502).

Han fandt også ud af at min behandling siden 2014 havde fejlet, og hele mit sygdomsbillede stod i det røde felt (bilag 423) (vidste jeg jo godt siden jeg havde så skidt stadigvæk). Det er et resultat af ASDAS (507), med data fra de sidste 8 år hvor alle mine data 'er siden jeg startede op på biologisk medicin, smerter, funktionsniveau, stivhed mm. går ind i et samlet regnestykke, og det resultat viser at jeg er meget hæmmet og smertepåvirket af mine symptomer, og er f.eks. smerterne i det røde felt, så ligger de imellem 5 og 10 på smerteskalaen (bilag 573), ellers kan man ikke få det resultat i ASDAS, det er et matematisk fakta, og ikke en vurdering. Så hvordan kan PFA komme frem til den modsatte konklusion, 'vi tror ikke på du har så ondt'? At PFA kan vurdere mine sygdomme og smerter fra et kontor ud fra en 10 dages billedundersøgelse bedre, end et dyrt globalt lægevidenskabeligt matematisk værktøj har målt over 8 år, det er absurd i min verden, og jeg er faktisk meget forundret over dette. Men i øvrigt ikke kommenterer på mine diagnoser.

Nu vil man så prøve noget nyt biologisk medicin igen, igen ud over dem jeg har prøvet (bilag 359,418,419), da den stadigvæk svigter af en eller anden grund, igen og igen (bilag 392,393,394), men det er så først ved at ske nu d.d. da jeg har måttet bruge 1,5 år på at komme igennem mit kræftforløb.

Men det har været et stort mareridt igennem årene, hvor symptomerne fra diagnoserne vælter rundt oven i hinanden, så svært at behandle uafhængigt, selv den garvede onkolog på [hospital] som opdagede min kræft var forbavset over mine mange diagnoser og tilstand (bilag 431), og hver af de mange reumatologiske læger jeg har mødt på min vej, har hver haft deres egen agenda, så tit er det forfra igen med den nye læge, jeg var så desperat på et tidspunkt pga. af det konstante lægeskift at jeg fulgte med en læge til [hospital] (bilag 391) da jeg ikke orkede flere nye agendaer med eksperimenterende perioder uden den rette medicin, det gør så ondt, tror ikke lægerne tænker over hvad 'vi skal lige se tiden an med det her' betyder når man har smerter, man tæller dage, og nogle gange bliver det til måneder hvor man er underdrejet.

Målet må være at undgå at ligge i sengen uafbrudt i de perioder hvor smerterne bliver uudholdelige (bilag 540), for at få mere livskvalitet, og ikke skal tage smertestillende for at passe et job, det kan man kun undgå ved at stadigvæk prøve ny medicin, og finde det rette aktivitetsleje hvor man kan fungere over længere tid, og ikke kun over nogle dage eller en uge, samt den rette

arbejdsopgave, og det er det svære når mobiliteten ændrer sig konstant, men sygdommene er uforandret (417), det er medicinen der svigter.

Kirurgen i [hospital] sagde i sommeren 2021 da jeg sad i kørestol igen (bilag 411) "det er ikke første gang det her sker, din ryg var slidt op i 2009, det er den stadigvæk, og du er også blevet noget ældre, så pludselig en dag bliver denne kørestol permanent hvis du ikke nedsætter dit aktivitetsniveau" det har virkelig givet mig stof til eftertanke, så jeg har mere end en gang været ude på den absolutte yderste kant af hvad jeg kan klare som menneske.

Hvis jeg kunne se tilbage på årene, og jeg havde fungeret uden at skulle ligge i sengen temmelig ofte, sidde i kørestol, have utallige vanvittige smerte attacks om året, og ringe og græde af smerte til Sygehuset, eller indtage ekstra medicin som smertestillende for at arbejde, så kunne man have diskuteret om jeg kunne arbejde halvtid eller gå op i tid. Men når jeg ser tilbage på årene siden 2008, så er det gået galt hver gang jeg har prøvet at øge min arbejdstid, og det har bestemt ikke været pga. af uvilje, tværtimod, jeg har altid på eget initiativ søgt nye arbejdsmønstre eller arbejdsgivere afhængig af hvordan jeg havde det, og brugt det meste af, hvis ikke alt min mobilitet på mit arbejde, selvom jeg nok (ifølge smerteklinikken og min kone) skal bruge flere timer på at restituere, og på mig selv, for at højne livskvaliteten.

Jeg kunne også have 'gemt mig langs fodpanelerne' igennem årene, overfor alle, især under PFA's radar, og passet mit 4t/ugen job, men det ville have været uærligt ikke at prøve om man kunne noget mere igen, alt hvad jeg har gjort igennem årene er at yde det maximale i forhold til mit helbred, det har jeg gjort fordi det er jeg opdraget til som et ordentligt menneske, også selvom det har fejlet, jeg har ikke noget at skjule, tingene er som de er.

PFA's hovedargument er at man ikke tror på mig, men så må man jo så tro på alt den dokumentation der forelægger igennem tiden, og jeg mener ikke at den retfærdiggør at jeg skulle kunne varetage et job på halvtid eller mere, når dokumentationen viser at jeg bliver syg igen og igen af de timer jeg har prøvet, og at jeg faktisk burde endnu længere ned i tid, og ikke op på halvtid eller mere.

Summa summarum:

Jeg kan ikke gøre for at mit sygdomsbillede er som det er, og skal ikke straffes pga. dette, når der ikke er noget overhovedet der er ændret i min sygehistorie til den positive side siden 2008, eller faglig dokumentation på bedring, og at mit helbred samt behandling fortsat er i det røde felt, og jeg på nogle områder nok har fået det værre siden 2017. Samt af mine 14 diagnoser har de fleste været der i mange år (430), og PFA har vurderet mig til fuld invalidepension i 2013 (bilag 544-8) Og når blodprøver bl.a., og lægevidenskaben forklarer hvorfor jeg pludselig kan have et par gode dage, og retslægerådet også mener at dette er naturligt i et sygeforløb, kan man umuligt begrunde en anklage om forsikringssvindler og deraf en politianmeldelse imod mig, samt tilbagebetaling. Og når mit helbred ikke er i bedring, og dette bliver understøttet af et matematisk værktøj der ikke er en vurdering, eller har kunnet blevet manipuleret på nogle måder, da det har foregået over 8 år tilbage i tiden, samt af den lægelige dokumentation i det hele taget, sammen med dokumentation fra fysioterapi, jobcenter, og arbejdsgiver, dokumenterer et temmelig omfattende sygdomsbillede med svære kroniske smerter og diagnoser, hvor det er svære, kendte, mange og utallige smerter (bilag 211,524,390,405,411), og et afklaret forløb med et vedvarende lavt funktionsniveau for at komme på smerteklinik, blive permanent fleksjobber, eller blive tilbudt at søge førtidspension. Og af alt den dokumentation der er, er den der ikke er der, den der fylder mest, alle

de dage imellem sygehusbesøg og fysioterapi m.m. (bilag 537) men man dokumenterer jo ikke sin dagligdag, men jeg synes at dokumentationen viser at der er meget sygdom både før og efter sygehusbesøgene. Og efter at have gennemgået alt denne dokumentation til dette brev virker mit liv noget dysfunktionelt, men alt sygdommen er kommet over 25 år, og er bare blevet til 'endnu en i bunken' og hverdag for mig.

Derfor må der stadigvæk være belæg for at fortsætte udbetalingerne fra min erhvervsevnetabs forsikring der blev tegnet i 1991, og dækker et tab på 50%.

Efter nu at have været syg siden 2008, og alt det smerte og sygdom jeg har været igennem selvom der har været taget hensyn med nedsat arbejdstid m.m., så er det mig umuligt at se hvordan jeg skulle kunne arbejde halvtid eller mere, og slet ikke uden at blive endnu mere invalideret og syg, det vil helt sikkert knække mig som menneske både fysisk og psykisk."

Selskabet har den 15/4 2024 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"1 PÅSTAND

Klagen skal ikke tages til følge.

Påstanden indeholder en sædvanlig subsidær modifikation.

2 SAGSFREMSTILLING OG ANBRINGENDER

2.1 Sagens tema

2.1.1 Nærværende sag handler om, hvorvidt klager har afgivet urigtige oplysninger om omfanget af nedsættelsen af sin erhvervsevne til PFA i forbindelse med PFA's stillingtagen til, om klager fortsat er berettiget til erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse, og om PFA af den grund har været berettiget til at ophæve klagers forsikringsdækning under hans erhvervsevnetabsforsikring hos PFA med virkning pr. 1. december 2020, som sket.

2.1.2 I forbindelse med vurderingen af dette spørgsmål skal Ankenævnet for Forsikring tage stilling til, hvorvidt klagers generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen i henhold til PFA's forsikringsbetingelser.

2.2 Forsikringsaftalen mellem PFA og klager

2.2.1 Som bilag A fremlægges PFA's forsikringsbetingelser for den forsikring mod tab af erhvervsevne, som klager har tegnet hos PFA.

2.2.2 Ifølge forsikringsbetingelserne er klager berettiget til fuld udbetaling af invalideydelser og præmiefritagelse, såfremt hans generelle erhvervsevne er nedsat med mindst to tredjedele, mens der udbetales halve ydelser/bevilges halv præmiefritagelse, hvis erhvervsevnen er nedsat til mellem en tredjedel og halvdelen, jf. bilag A, side 3, hvoraf det fremgår:

'C Betingelser for invalideydelse og præmiefritagelse

§ 1. Definition af invaliditet/erhvervsevnetab

Ret til fuld invalidepension og/eller fuld præmiefritagelse indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Stk. 2. Er erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsat til halvdelen, er forsikrede

berettiget til halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse. Den anden halvdel af forsikringen kan videreføres med præmiebetaling eller omskrives til præmiefri forsikring, jævnfør 'Betingelser vedrørende præmiebetalingen', § 3, og for denne del gælder reglerne i stk. 1.'

2.2.3 Af forsikringsbetingelserne, bilag A, side 3-4, fremgår endvidere:

'(...)

Stk. 5. En ydelsesberettiget nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede - efter PFA Pension's skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end en tredjedel respektive halvdelen af, hvad

der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.'

2.3 Grundlaget for PFA's bevilling af forsikringsydelser indtil 1. december 2020

2.3.1 Nærværende sag udspringer af, at klager i juni 2007 blev sygemeldt fra sit arbejde som ... hos [virksomhed1] grundet Morbus Bechterew (gigt i rygsøjlen og perifere led) samt diskusprolaps i lænden med smerter i ryg, ben og hofte samt stivhed i ryggen.

2.3.2 Dette blev anmeldt til klagers pensionsforsikringsselskab, PFA, der den 6. oktober 2008 modtog klagers ansøgning om udbetaling af erhvervsevnetabsydelser og forsikringsdækning, bilag B.

2.3.3 Klager blev ved brev af den 27. november 2008 bevilget udbetaling af erhvervsevnetabsydelser samt præmiefritagelse med tilbagevirkende kraft fra den 16. oktober 2008, bilag C.

2.3.4 PFA har fortsat bevillingen af erhvervsevnetabsydelser og præmiefritagelse under forudsætning af, at klagers erhvervsevne ikke havde forbedret sig. Klager er løbende, herunder i det oprindelige bevillingsbrev af 27. november 2008, jf. bilag C, samt i den efterfølgende korrespondance, herunder bevillingsbrev af 24. april 2017, bilag D, blevet orienteret om, at klager var forpligtet til straks at meddele det til PFA, såfremt hans erhvervsevne, helbredsforhold eller tilknytning til arbejdsmarkedet måtte ændre sig. Således fremgår det bl.a. af PFA's bevillingsbrev af 24. april 2017, bilag D:

'...

Du har pligt til at kontakte os, hvis din situation ændrer sig

Det er vigtigt, at du kontakter os, hvis din erhvervsevne eller din tilknytning til arbejdsmarkedet ændrer sig, da det kan få betydning for din invalidepension og præmiefritagelse. Vi beder dig derfor kontakte os, hvis du fx

- *begynder i et andet fleksjob*
- *får ledighedsydelse*
- *oplever, at dit helbred forbedres*

Giver du ikke besked, risikerer du at få mindre udbetalt, end du er berettiget til, eller du kan komme

til at betale penge tilbage til os, hvis du har fået udbetalt for meget i invalidepension.

...'

2.3.5 Til brug for PFA's seneste vurdering af klagers erhvervsevne fremsendte PFA et opfølgningsskema samt et funktionsevneskema til klagers udfyldelse. Af opfølgningsskemaet, der er underskrevet af klager den 26. oktober 2020, bilag E, fremgår bl.a. følgende:

'Dine oplysninger skal være korrekte

Det er vigtigt, at dine oplysninger til PFA er i fuld overensstemmelse med sandheden, og at du ikke fortier noget. Afgiver du urigtige oplysninger eller undlader du at afgive relevante oplysninger, kan det få betydning for din ret til udbetalinger, ligesom det kan være en overtrædelse af lovgivningen.

...

2.3.6 På dette grundlag anførte klager bl.a. følgende oplysninger i opfølgningsskemaet, bilag E:

...

2. Oplysninger om din sygdom

Skemaet skal udfyldes med udgangspunkt i din nuværende helbredssituation, og de ændringer, der

har været, siden vi sidst modtog oplysninger om dit erhvervsevnetab.

...

a. Er du raskmeldt? - *Nej*

b. Er der sket ændringer i din helbredstilstand? - *Ja*

Hvis ja, er din helbredstilstand - *forværret*

Hvis forværret, hvad er årsagen til forværringen - *rygsøjlegigten er stadigvæk i udbrud, har skiftet til en anden biologisk medicin for ca 12 mdr. siden, men det hjalp ikke*

c. Beskriv venligst din helbredstilstand og, hvordan den påvirker din evne til at arbejde: - *Jeg har ryg og hoftesmerter døgnet rundt, samt i ribbene når jeg sidder og ligger, så jeg sover af 2 gange da jeg ikke kan holde ud at ligge i længere tid. Så jeg arbejder kun om formiddagen og sover så 2 gang om eftermiddagen*

...

3. Oplysninger om din erhvervssituation

a. Er du i job? - *Ja*

Hvis ja, oplys navn og adresse på din arbejdsgiver eller egen virksomhed samt, hvor mange timer du arbejder om ugen: - [Virksomhed2] 6t – [virksomhed3] 4 t

...

f. Udfører du, eller er du i stand til at udføre andet arbejde, herunder ulønnet/frivilligt arbejde eller

bestyrelsesarbejde? - *Nej*

...

h. Forventer du at blive i stand til at arbejde igen/øge din arbejdstid? - *Nej*

i. Hvad skal der til for, at du kan begynde at arbejde igen eller øge din arbejdstid? - *Arbejdstiden kan ikke øges da rygsøjlegigten ikke kan helbredes, men kun blive forværret. Jeg er glad for stadig at kunne være tilknyttet arbejdsmarkedet i det omfang jeg kan 2½ t/dg (onsdag går med genoptræning) da situationen hurtigt kan blive meget værre, har et par perioder om året hvor det bliver forværret, men m hjælp fra fysioterapi og stærkt smertestillende kommer jeg igennem det indtil nu.*

4. Oplysning om offentlige ydelser

...

h. Er du ansat i fleksjob? - *Ja*

i. Hvad er din aftalte ugentlige arbejdstid? - *10 t med en intensitet på 50 %*

...

2.3.7 PFA har endvidere modtaget et funktionsevneskema II dateret og underskrevet af klager den 26. oktober 2020, bilag F, hvori klager bl.a. oplyste følgende:

...

A. Daglige aktiviteter

Beskriv om du kan udføre nedenstående aktiviteter og i hvor lang tid

Gå - Til dels, hvor længe ad gangen - *15 min.*

Sidde - hvor længe ad gangen - *1 t.*

Stå - Til dels, hvor længe ad gangen - *5 min (v. skiftende stilling)*

Cykle - *Nej, overhovedet ikke*

Køre bil/motorcykel/knallert - *Til dels, hvor længe ad gangen - 1 ½ t*

B. Daglig bevægelighed

Er der nogle af følgende bevægelser, du ikke kan udføre? Hvis nej, forklar hvorfor og i hvilken grad.

Klatre på stiger, gå på trapper ect. - *Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: - Får smerter i lænden hvor ryggen er blevet gjort stiv med indopereret stænger. Kan dog godt klare trapper i begrænset størrelse.*

Bøje dig fremover - *Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: - Da ryggen er blevet gjort stiv med stænger*

Bøje dig bagover - *Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: - Se ovenstående svar*

Bøje dig til siden - *Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: - Se ovenstående svar*

Ligge på knæ - *Ja, ingen problemer - i begrænset tid*

Sidde på hug - *Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: - Pga smerter i knæene, de er blevet meget slidte da jeg har brugt dem meget igennem årene for at skåne ryggen.*

Krybe - *Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: - ryggen er alt for stiv*

...

Gå på ujævnt underlag/terræn - *Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: - Det giver rygsmerter på samme måde som når jeg går på trapper*

...

D. Daglige aktiviteter

Hvilken effekt har skaden/sygdommen haft på dig? Udfyld skemaet så præcist som muligt. Beskriv eventuelle problemer med huslige gøremål, som er opstået som følge af skaden (Fx opvask, støvsugning, gulvvask, indkøb, havearbejde): - *Jeg kan ikke stå v. et køkkenbord uden at få mere ondt, og støvsugning er helt udelukket. Jeg kan ikke bruge haveredskaber, så vi har kun græsplæne og en havetraktor.*

Beskriv eventuelle problemer med personlig hygiejne, som er opstået efter skaden (Fx bad, toiletbesøg, påklædning) - *Med en badebørste går det lige an*

...

E. Øvrige forhold

Er dine gener konstante? - *Ja, beskriv hvordan generne viser sig: - Smerter i ryg, hofte og ribben.*

...

Er smerterne værre på visse tider af døgnet? - *Ja, beskriv hvornår på døgnet generne er værst: - først og sidst på dagen*

...

Beskriv din dagligdag og dine daglige rutiner: - *Jeg står op kl 7. så går der et par timer før rygstheden har fortaget sig, så kører jeg på job v 9-tiden, og er hjemme igen til middag. Så går jeg i seng 2-3 timer efter frokost, da ryggen midt på dagen begynder at gøre mere ondt. Dilemmaet er at jeg heller ikke kan ligge i mange timer, så derfor sover jeg af 2 gange i døgnet, og går derfor sent i seng om aftenen.*

Benytter du hjælpemidler i din dagligdag, fx gangstativ, krykker, armslynge, nakkestøtte eller andet? - *Elevationsseng m. specialmadrass, og går til fysioterapi 1 gang om ugen hvis det er muligt, ellers laver jeg øvelser hjemm. Ca. et par gange om året 'låser' ryggen, og i de perioder bruger jeg badestol.*

F. Ændringer i funktionsevnen

Er din funktionsevne stadig nedsat? - *Ja, Fra hvornår: - 2009*

Forventer du en bedring af funktionsevne? - *Nej*

Hvad mener du selv vil kunne forbedre din funktionsevne?: - *Jeg tror ikke der bliver nogle forbedringer vedr. funktionsevnen, da det er en livslang sygdom, som ikke kan kureres, føler også det er blevet værre de sidste par år. Fleksjobordningen er jeg rigtig glad for, og især de 2 fleksjob jeg har da jeg kan udfører dem alt efter hvordan jeg har det, og ikke i nogle faste rammer, nogle dage kan jeg ikke få ryggen til at fungere, så møder jeg bare næste dag, så de 2 jobs er skabt til min sygdom, da jeg aldrig ved hvad morgendagen bringer. ...'*

2.3.8 Til brug for PFA's løbende opfølgning på klagers erhvervsevne har PFA yderligere modtaget sagsakter fra ... kommune, bilag G. Af sagsakterne, bilag G, side 39, fremgår bl.a., at klager ved brev af 5. marts 2020 blev bevilget permanent fleksjob fra den 1. marts 2020.

2.3.9 PFA har endvidere modtaget brev fra ... kommunen af 22. oktober 2020, hvor der bl.a. fremgår følgende om klagers erhvervsevne, bilag H, side 1:

'...

Vi vurderer, at ... kan arbejde 10 timer ugentligt med 50 procent intensitet, svarende til en effektiv arbejdstid på 5 timer ugentligt. Arbejdstiden og intensiteten er vurderet i forhold til jobfunktionen som ...

Begrundelse for vurderingen af arbejdsevnen

Ved vurderingen af arbejdsevnen i fleksjobbet har vi lagt vægt på følgende:

Vurderingen er truffet på baggrund af udtalelser af borger, borger og rehabiliteringsteam.

Skånehensyn

Jobcenteret skal sikre, at medarbejderens skånebehov bliver tilgodeset.

Vi vurderer, at der er følgende skånebehov:

- *Undgå tunge løft*
- *Undgå belastning af fod samt ryg*

'...

2.3.10 De ovenfor anførte oplysninger er - blandt andre - indgået til brug for PFA's vurdering af klagers erhvervsevne og dermed som en del af grundlaget for stillingtagen til fortsat bevilling af erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse under klagers erhvervsevnetabsforsikring.

2.3.11 Den samlede værdi af bevilgede forsikringsydelse i perioden fra den 16. oktober 2008 til ophævelsen med virkning fra den 1. december 2020 er kr. 2.067.928 i erhvervsevnetabsydelse og kr. 628.750,11 i præmiefritagelse under policenr. ... og ...

2.4 Grundlaget for PFA's ophævelse af forsikringsdækningerne

2.4.1 Ved brev af 23. november 2020, bilag I, meddelte PFA klager, PFA agtede at ophæve klagers erhvervsevnetabsforsikring hos PFA med virkning fra den 1. december 2020, idet klager efter PFA's

opfattelse havde udvist illoyalitet over for PFA ved bevidst at have afgivet urigtige oplysninger om omfanget af nedsættelsen af hans erhvervsevne i forbindelse med PFA's stillingtagen til, om klager

fortsat var berettiget til erhvervsevnetabsydelser og præmiefritagelse. Subsidiært fordi klager i strid med sin forpligtelse hertil bevidst har undladt at give PFA meddelelse om, at hans generelle erhvervsevne er forbedret.

2.4.2 Ophævelsen af forsikringen skyldes, at PFA i forbindelse med vurderingen af klagers erhvervsevne er kommet i besiddelse af et bredt udvalg af oplysninger, der viser, at de af klager afgivne oplysninger omkring omfanget og nedsættelsen af hans erhvervsevne samt karakteren af hans klager er helt uforenelige med hans faktiske aktivitets- og funktionsniveau.

2.4.3 Indledningsvis kan oplyses, at PFA, i sager hvor der opstår mistanke om, at en forsikringstager har afgivet urigtige oplysninger om nedsættelsen af sin erhvervsevne, indleder undersøgelser af forholdet med henblik på at afdække, hvorvidt der er tale om en begrundet mistanke. På denne baggrund træffer PFA beslutning om, hvorvidt der er grundlag for enten at fortsætte eller ophøre med at yde forsikringsdækning. I sager, hvor der foreligger dokumentation for, at den pågældende forsikringstager bevidst har afgivet urigtige oplysninger om omfanget af nedsættelsen af sin erhvervsevne, vil PFA sædvanligvis ophæve forsikringsforholdet som følge af forsikringstagerens væsentlige tilsidesættelse af sine kontraktretlige forpligtelser over for selskabet - herunder den loyale samarbejds- og oplysningspligt.

2.4.4 Det skal i den forbindelse understreges, at ethvert undersøgelsesskridt, som PFA foretager som led i ovennævnte skadepolitik, altid sker i overensstemmelse med gældende lovgivning, de på området gældende regler om god skik samt det til enhver tid gældende branchekodeks.

2.4.5 Som led i PFA's undersøgelse af mistanken om illoyalitet iværksatte selskabet observationer af klager. Oplysningerne foreligger bl.a. dokumenteret i form af observationsrapporter og foto- og videooptagelser af klager, som er foretaget i perioden fra den 28. september 2020 til den 2. oktober og fra den 5. oktober til den 9. oktober, i alt 10 observationsdage.

2.4.6 Observationsrapporterne for de dage, hvor PFA har observeret klager fremlægges som bilag J. Som bilag K fremlægges endvidere en aktivitetsoversigt over de samlede observationer i den pågældende periode. I tillæg hertil fremlægges som bilag L et USB-stik med de fulde videooptagelser af klager (med sløring af bipersoner), som vil blive fremsendt til ankenævnet i et særskilt brev. Videooptagelserne skal sammenholdes med observationsrapporterne. Koden til det fremsendte USB-stik fremgår af afsnit 4 nedenfor.

2.4.7 Ved observationerne er det konstateret, at klager på de observerede dage har et betydeligt aktivitets- og funktionsniveau, herunder i forbindelse med erhvervsarbejde ([fysisk arbejde]), og at klager funktionsmæssigt fremstår med væsentlig større erhvervsevne end det til PFA oplyste.

2.4.8 Under PFA's observationer af klager, fremstår klager fysisk ubesværet, og klager er bl.a. observeret at være i stand til at udføre [fysisk arbejde], herunder kørsel med [køretøj], [arbejde med maskine] og afhentning af ... Det er således ved observationerne konstateret, at klager i fem på hinanden følgende dage i uge 40 havde et aktivitetsniveau på minimum 26 timer og 33 minutter, ud over eventuel arbejdstid på klagers fleksjob ved [virksomhed2], jf. bilag K. Det kan ligeledes konstateres, at klager den efterfølgende uge, uge 41, på fem på hinanden følgende dage havde et

aktivitetsniveau på minimum 33 timer og 38 minutter, ud over eventuel arbejdstid på klagers fleksjob ved [virksomhed2].

2.4.9 Det skal i den forbindelse bemærkes, at klager i opfølgningsskemaet af 26. oktober 2020 til PFA, bilag E, har oplyst, at han arbejder 6 timer om ugen med 50 % intensitet på sit fleksjob ved [virksomhed2]. Til det ovenfor anførte aktivitetsniveau kan derfor tillægges 6 timer således, at klagers samlede aktivitetsniveau kan opgøres til minimum 32 timer og 33 minutter mandag til fredag i uge 40 og minimum 39 timer og 38 minutter mandag til fredag i uge 41, jf. aktivitetsrapporten i bilag E.

2.4.10 Klager blev i observationsperioden observeret at udføre [fysisk arbejde] i helt op til 11 timer og 48 minutter på én dag, den 29. september 2020. Samme dag blev klager observeret at [arbejdsoptage] både om formiddagen i 2 timer og 23 minutter samt om eftermiddagen i minimum 4 timer og 30 minutter uden stop, dog med undtagelse af en samtale med anden mand. Under observationsperioden blev klager desuden observeret at være i stand til at bevæge sig upåfaldende og uden synlige bevægelsesindskrænkninger eller gener i øvrigt, herunder at benytte flere forskellige [maskiner/køretøj] som forskellige ... Klager var således i stand til ubesværet at stige ind og ud af klagers bil, forskellige [køretøj] samt andre [maskiner], at kravle op og ned ad vogne med høje fjelde samt på- og afmontere diverse [maskiner] og ... på flere forskellige [køretøj]. Endvidere var klager i stand til at afhente ... og - uden synligt besvær - at bukke sig forover, herunder bl.a. når klager samlede mindst 7 storsække (såkaldte 'big bags') op fra jorden og løftede dem op på et lad.

2.4.11 Under klagers kørsel i de forskellige [køretøj/maskiner] gængede klagers krop på en ubesværet og naturlig måde, når klager ... Klager blev desuden flere gange set orientere sig over skulderen ved at dreje overkroppen og hovedet mere end 45 grader, mens han udførte [arbejde] i en [køretøj/maskine].

2.4.12 Det bemærkes, at klager under hele observationsperioden udviste et betydeligt aktivitets- og funktionsniveau med adskillige gøremål og opgaver af fysisk karakter, herunder navnlig ...brugsarbejde, der må karakteriseres som erhvervsarbejde. Klager fremstod ligeledes professionel i sin håndtering af de forskellige ...maskiner og ...opgaver.

2.4.13 Det skal fremhæves, at klager gentagne gange er observeret i flere på hinanden følgende dage. Der er intet i observationsmaterialet, der taler for, at klager er nødsaget til at tage særlige hensyn for at skåne sig selv og undgå fysiske anstrengelser. Tværtimod observeres klager at have et højt aktivitetsniveau.

2.4.14 PFA har derudover foretaget internetundersøgelser fra offentligt tilgængelige kilder vedrørende klager, bilag M, som bekræfter klagers høje funktions- og aktivitetsniveau. Af internetundersøgelsen fremgår bl.a. af et Facebook-opslag fra den 29. maj 2020, at klager var i stand til at udføre

havearbejde, hvor klager bl.a. anvendte en rive på et større areal på hans bopæl, som er en ...ejendom. Der henvises til internetrapportens side 5, hvor klager af billedet i færd med at rive i et bed, jf. bilag M. Klager ses derudover i en videooptagelse lagt på Facebook den 7. juni 2020 at sidde på en [maskine] inde i en ejendom, hvor det ses, at [maskinen] flere gange ryster kraftigt, hvilket kan ses forårsage flere stød op gennem klagers ryg, jf. bilag M, side 6.

2.4.15 Ankenævnet opfordres til at gennemse det fulde observationsmateriale samt den fulde internetundersøgelse, som dokumenterer klagers høje aktivitetsniveau og funktionsevne, herunder hans erhvervsarbejde. Opmærksomheden skal særligt henledes på følgende sekvenser i de af PFA foretagne videoobservationerne på USB-stikket, bilag L

- 2020.09.28-1256-1259: Klager observeres kravle i en vogn, som er koblet til en [køretøj] samt at kravle ned fra vognen ved at løfte benene over kanten ét ad gangen.
- 2020.09.28-1352: Klager ses køre i en [maskine/køretøj].
- 2020.09.28-1539: Klager observeres kørende i en [maskine/køretøj] påmonteret en ... vogn.
- 2020.09.29-0832: Klager ses kørende i en [maskine/køretøj] ved [sted] samt at [arbejde], hvor hans krop gynger, når [maskine/køretøj] vipper i forbindelse med [arbejde], ligesom han ses at kigge sig over skulderen og dreje overkroppen.
- 2020.09.29-1207-1208: Klager ses kørende i en [maskine/køretøj] imod den anden ende af ... efter en vogn med fire bigbags. Klager ses kravle op i vognen ved at svinge det ene ben over vognens kant og ned igen på samme måde.
- 2020.09.29-1756: Klager observeres at [arbejde] [sted] i en [maskine/køretøj]. Under [arbejdet] blev klager flere gange observeret at dreje overkroppen og hovedet for at rette opmærksomheden imod ...
- 2020.09.30-1315: Klager ses efter indkøb i [butik] at bære 5-6 sodavand i højre hånd.
- 2020.10.01-1148: Klager observeres at køre i en [maskine/køretøj], herunder at køre systematisk henover en ...
- 2020.10.01-1154-1201: Klager ses i [maskine/køretøj], hvor han fortsat er i gang med at køre henover ... Klager ses at dreje overkroppen og rette blikket bagover.
- 2020.10.01.1520-1538: Klager observeres ved en [maskine/køretøj] med tilkoblet vogn, hvor han samlede nogle tomme big-bags sammen, der lå på græsset bag traileren. Han ses klatre op i en høj trailer, hvorfra han kastede en tom big-bag ned til de andre. Han bandt løfteøjerner på tre tilbageværende fyldte bigbags sammen og hoppede ned af traileren, hvor han samlede de mindst 7 tomme big-bags sammen og samlede dem i et bundt, som han bandt sammen i løfteøjerner. Klager ses trække bundtet 5-7 meter frem på siden af traileren og justerede bindingen, hvorefter han bukkede sig forover, omfavnede bundtet, løftede det op og anbragte det på traileren i en hurtig bevægelse.
- 2020.10.06-1706-1723: Klager observeres på [genbrugsplads], hvor han blandt andet ses bære en kommode og en bordplade ud af traileren på sin bil og smide dem i en stor container. Klager ses endvidere tømme diverse ting fra traileren og smide det i henholdsvis småtbrændbart containeren og gips containeren på genbrugspladsen. Klager bøjer sig i den forbindelse flere gange fremover og løfter ting.

- 2020.10.08-1418: Klager observeres kørende i [maskine/køretøj], som er påhæftet en stor rød container.
- 2020.10.09-0851: Klager ses kørende i bil, som er påhæftet en trailer med [maskine/køretøj].

2.4.16 Ovenstående er blot et udsnit af de observationer, som PFA har foretaget af klager, og som dokumenterer, at han har et højt funktions- og aktivitetsniveau.

2.4.17 Der er i observationsmaterialet ingen som helst indikation af, at klager skulle have de fysiske udfordringer eller funktionsbegrænsninger, som gør, at hans erhvervsevne skulle være nedsat i det omfang, som han har oplyst til PFA at have.

2.4.18 Det er PFA's opfattelse, at ovennævnte observationer og oplysninger er klart uforenelige med de oplysninger om omfanget og karakteren af klagers gener og erhvervsaktiviteter, som er afgivet af klager til PFA, og som skulle udgøre grundlaget for PFA's beslutning om fortsat bevilling af erhvervsevnetabsydelser og præmiefritagelse til klager.

2.4.19 Der kan bl.a. henvises til klagers oplysninger om hans fysiske funktionsindskrænkninger i opfølgningsskemaet og funktionsevneskemaet af 26. oktober 2020, bilag E og F, herunder klagers oplysninger om, at han ikke udførte eller var i stand til at udføre andet arbejde end sit fleksjob på 10 timer om ugen, heraf 6 timer hos [virksomhed2] og 4 timer hos [virksomhed3], at hans arbejdstid ikke kunne øges, at han kun kunne arbejde om formiddagen, fordi han blev nødt til at sove om eftermiddagen, at han ikke kunne foretage en række fysiske bevægelser, herunder bl.a. at bøje sig fremover, samt at han alene var i stand til at køre bil i 1½ time ad gangen.

2.4.20 Derudover kan der henvises til, at klager har oplyst, at han 'har ryg og hoftesmerter døgnet rundt', at han har smerter i ribbenene, når han sidder og ligger, og at han 'arbejder kun om formiddagen og sover så 2 gang om eftermiddagen', jf. bilag E. Der henvises endvidere til, at klager i funktionsevneskemaet til PFA, bilag F, har anført, at han alene er i stand til henholdsvis at gå i 15 minutter af gagen, at sidde ned i 1 time ad gangen, at stå op i 5 minutter ad gangen samt at køre bil i halvanden time ad gangen. Klager har endvidere i samme skema oplyst til PFA, at han hverken er i stand til at bøje sig fremover, bagover, til siden, eller at gå på ujævnt underlag/terræn, da dette giver klager smerter i både ryggen og knæene, jf. bilag E. I skemaet har klager ligeledes oplyst, at han har konstante smerter i både ryg, hofte og ribben, og at han har problemer med huslige gøremål, som er opstået som følge af skaden, herunder at han ikke kan stå ved et køkkenbord uden at få mere ondt, at 'støvsugning er helt udelukket', og at han ikke kan bruge haveredskaber, jf. bilag E. Det er i øvrigt påfaldende, at det fremgår af klagers bilag 576 ('udtalelse fra genbo'), at klager den 2. oktober 2021 var ovre hos sin genbo ... 'for at passe børn og hund' imens genboen forberedte ladestander til sin bil, jf. bilag 576. Dette er helt modstridende med klagers oplysninger ovenfor om, at han ikke er i stand til at foretage diverse daglige gøremål, herunder at støvsugning er 'helt udelukket', jf. bilag E.

2.4.21 Klager findes herefter have beskrevet en dagligdag, der ligger meget langt fra den faktiske dagligdag, som PFA's observationer og de øvrige oplysninger i sagen viser. Der er intet i de oplysninger, som PFA nu er i besiddelse af, som antyder, at klager skulle have de anførte funktionsindskrænkninger med den virkning, at hans erhvervsevne skulle være reduceret i dækningsberettigende grad.

2.4.22 Det er således PFA's opfattelse, at klager væsentligt og groft har tilsidesat sine kontraktretlige forpligtelser over for selskabet - herunder den loyale samarbejds- og oplysningspligt - idet klager har forsømt sin forpligtelse til at give PFA sandfærdige oplysninger om sin erhvervsevne i forbindelse med PFA's stillingtagen til, om klager fortsat er berettiget til erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse under forsikringen. Subsidiært, at klager, i strid med sin forpligtelse hertil, bevidst har undladt at give PFA meddelelse om, at hans erhvervsevne er blevet markant forbedret.

2.4.23 På baggrund af ovenstående er det PFA's klare opfattelse, at PFA har været berettiget til at ophæve erhvervsevnetabsforsikringen under klagers pensionsordninger hos PFA med policenr. ... og ... med virkning pr. 1. december 2020, som sket.

2.4.24 Som anført under afsnit 2.3.3 og 2.3.4 ovenfor, skal det endnu engang bemærkes, at klager gentagne gange er blevet orienteret om, at oplysningerne afgivet til PFA skal være sandfærdige og fyldestgørende, ligesom klager er blevet orienteret om de mulige konsekvenser af en manglende efterlevelse heraf. Dette fremgår bl.a. af bevillingsbrevene, bilag C og bilag D, samt af funktions-evneskemaet, bilag F, underskrevet af klager den 26. oktober 2020, hvoraf følgende fremgår:

'G. Underskrift

Jeg erklærer, at mine besvarelser og oplysninger er i fuld overensstemmelse med sandheden. Jeg er klar over, at urigtige oplysninger eller fortielser kan medføre, at erstatningen nedsættes eller bortfalder.

Dato: 26/10-20 Forsikredes underskrift: ...

...'

2.4.25 Hvis Ankenævnet for Forsikring måtte finde, at der ikke er tilstrækkeligt grundlag for at ophæve klagers forsikringsdækninger under hans pensionsordninger policenr. ... og ... hos PFA med virkning fra den 1. december 2020, som sket, gøres det gældende, at klager ikke længere opfylder betingelserne således, at PFA er berettiget til at stoppe udbetalingerne fra den 1. december 2020, subsidiært at klager ikke har et erhvervsevnetab på mindst to tredjedele, og at PFA derfor er berettiget til at reducere udbetalingerne og præmiefritagelsen til halvdelen i overensstemmelse med klagers forsikringsbetingelser, bilag A.

2.5 Klagers indbringelse af sagen for Ankenævnet for Forsikring

2.5.1 Det kan oplyses, at klager fik lejlighed til at fremkomme med sine bemærkninger til ovenstående forhold, herunder det fremsendte dokumentationsmateriale, forinden forsikringsdækningen blev ophævet, gennem korrespondance med PFA's advokat, men at ingen af de fremkomne bemærkninger gav PFA anledning til en ændret vurdering af sagen.

2.5.2 Klager klagede over PFA's afgørelse om at ophæve hans forsikringsdækning ved mail af 30. december 2020, bilag N. Ved brev af 14. januar 2021, bilag O, fastholdt PFA den tidligere afgørelse om ophævelse af klagers erhvervsevnetabsforsikring under klagers pensionsordning med virkning fra den 1. december 2020, som varslet i PFA's brev af 23. november 2020, bilag I.

2.5.3 Klager henvendte sig herefter til PFA ved brev af 14. marts 2021 (dateret februar 2021) vedrørende PFA's afgørelse om at ophæve klagers erhvervsevnetabsforsikring, bilag P.

2.5.4 Ved brev af 13. april 2021, bilag Q, meddelte PFA klager, at den funktionsevne og det aktivitetsniveau, som klager er observeret at have, efter PFA's opfattelse er udtryk for, at klager rent

faktisk er i stand til varetage et erhverv på mere end halv tid med rette tiltag og eventuelle skånehensyn og under alle omstændigheder, at klagers oplysninger om hans funktionsevne og aktivitetsniveau er væsentligt uforenelige med det foreliggende observationsmateriale. PFA fastholdt derfor sin tidligere afgørelse om at ophæve klagers erhvervsevnetabsforsikring og retten til præmiefritagelse under klagers pensionsordning med policenr. ... og ... hos PFA med virkning fra den 1. december 2020, som sket.

2.5.5 Klager indbragte i første omgang sagen for ankenævnet i oktober 2023, men trak i november 2023 sin klage tilbage. Klager har efterfølgende, i marts 2024, søgt om genoptagelse af sagen hos ankenævnet på baggrund af samme klageskrift med bilag 1-583, som klager indsendte til nævnet i oktober 2023.

2.5.6 Klagers grundlæggende synspunkt om, at hans generelle erhvervsevne skulle være nedsat i dækningsberettiget grad synes i høj grad at være baseret på de lægelige akter i sagen, herunder lægelige akter af ældre dato. Det er i den forbindelse PFA's opfattelse, at de lægelige akter i vidt omfang er baseret på klagers egne oplysninger om hans smerter og funktionsindskrænkninger. Det

er endvidere PFA's opfattelse, at der er en væsentlig uoverensstemmelse mellem på den ene side klagers egne oplysninger i bl.a. de lægelige akter og på den anden side den aktivitet og funktionsevne, der fremgår af observationsmaterialet og internetundersøgelsen.

2.5.7 Derudover er der en række af de af klager fremlagte bilag, herunder bilag 502, 505, 507, 508, 511, 512, 517-519, 562-565, 580, som udgør skærmbilleder fra hjemmesider med generelle beskrivelser af forskellige diagnoser og smerter, som ikke har nogen bevismæssig værdi i forhold til klagers konkrete helbredstilstand, og som derfor er uden betydning for klagesagen. Klager har til lige fremlagt

en række nyere lægelige bilag, som er dateret efter PFA's ophævelse af forsikringsdækningen under hans erhvervsevnetabsforsikring med virkning pr. 1. december 2020. Dette gælder blandt andet bilag 213 og 214 (radiologiske undersøgelser fra 2021), bilag 401-411 (notater fra reumatologisk ambulatorium dateret 2021-2013), og bilag 414 og 415 (sygehusnotater fra 2021). Da nærværende

sag vedrører klagers funktionsevne forud for forsikringsdækningens ophævelse per 1. december 2020 og ikke efter denne dato, er det irrelevant for sagen at inddrage lægeligt materiale fra tiden efter ophævelsen den 1. december 2020. Eventuelle lægelige undersøgelser og konklusioner vedrørende klager, som er foretaget og udarbejdet efter denne dato er uden betydning for det grundlag, som PFA har ophævet klagers forsikringsdækning på baggrund af og for de spørgsmål, som ankenævnet skal tage stilling til i sagen, jf. afsnit 2.1 ovenfor.

2.5.8 Det bemærkes, at PFA i forbindelse med selskabets løbende vurdering af klagers erhvervsevne er berettiget til løbende at tage stilling til klagers ret til fortsat udbetaling og præmiefritagelse, ligesom PFA er berettiget til at inddrage nye oplysninger i forbindelse hermed. Det afgørende er i den forbindelse ikke, hvad klager har angivet at kunne/ikke kunne, men hvad klager rent faktisk er

observeret at kunne. Der er således intet i de af klager fremlagte bilag, som bør give Ankenævnet for Forsikring anledning til at give klager medhold i sagen.

2.5.9 I klageskriftet har klager anført, at hans liv har været 'et helvede af smerter og sygekaos' siden 2008, og at klager ikke selv mener, at han har 'et helbred der kan retfærdiggøre et job på halvtid eller mere' uden at dette gør ham 'mere syg' og 'invaliderer' ham yderligere, jf. klageskriftets side 5. Klager har endvidere anført, at hans liv er 'et langt mareridt af smerter, medicin, sygehus, fysioterapi, og skal ligge ned konstant selvom man ikke vil', at han 'får ondt bare ved at trække vejret', og at 'selv et nys' kan give ham 'smerter i ugevis'. I klageskriftet har klager ligeledes anført: '(...) jeg kan ikke erindre en helt smertefri dag siden 2008 (...)'

2.5.10 For så vidt angår klagers bemærkning om, at PFA netop har observeret ham på sine 'gode dage', men at det derefter går ned ad bakke igen, må dette afvises som ren eftertænkning. Det skal i den forbindelse understreges, at klager i spørgeskemaerne selv har oplyst, at han konstant har gener og smerter i ryg, hofte og ribben, jf. bilag F. Der kan tillige henvises til observationsmaterialets omfang og udstrækning, der gør det usandsynligt, at PFA i denne længere periode alene skulle have observeret klager på hans gode dage. Ankenævnet bør derfor tage klagers oplysninger til PFA i opfølgings- og funktionsevneskemaet skemaet, bilag E og F, for pålydende og dermed som udslag af illoyalitet.

2.5.11 Det må ligeledes afvises som ren eftertænkning, når klager anfører, at han altid har 'skyndt sig' at bruge sine ressourcer imens de var der, idet han troede at dette var 'vejen frem for at blive på arbejdsmarkedet', og at det netop også var det, han gjorde under PFA's 'undersøgelse' (dvs. i observationsperioden), jf. klageskriftets side 8. Klager anfører i den forbindelse, at han først senere hen har lært, at 'Meningen er man skal bruge ressourcerne mere jævnt på et lavere aktivitetsniveau'. Klager har desuden anført i klageskriftet: 'jeg vil bare gerne have fred, og opleve en helt alm. dag, gerne to, og helst smertefri, uden at skulle tænke over hvad jeg gør og bruge hjælpemidler'.

2.5.12 Det skal i den forbindelse fremhæves, at PFA har observeret klager i 10 dage fordelt over to perioder fra den 28. september 2020 til den 2. oktober og fra den 5. oktober til den 9. oktober, og at klager i observationsperioden ikke fremstod smerteforpint eller med funktionsbegrænsninger som følge deraf. Der henvises til observationsrapporterne, bilag J, samt de dertilhørende videooptagelser på USB-stikket, bilag L.

2.5.13 Som anført er det afgørende ikke, hvad klager har oplyst at kunne/ikke kunne, men hvad klager rent faktisk er observeret at kunne. Det er således PFA's opfattelse, at de aktiviteter, som klager observeres at foretage sig, er udtryk for, at klager har en langt bedre funktionsevne og et langt højere aktivitetsniveau, end det til PFA oplyste. Der henvises til, at klager om sine daglige aktiviteter i bilag F har oplyst, at han alene er i stand til at gå i 15 minutter ad gangen, sidde ned i 1 time ad gangen, og stå op i 5 minutter ad gangen. Klager har ligeledes oplyst, at han overhovedet ikke er i stand til at cykle, eller at gå på ujævnt underlag/terræn, og at han hverken kan bøje sig fremover, bagover eller til siden, fordi hans ryg er for stiv, jf. bilag F. Der kan også henvises til klagers oplysninger om hans fysiske gener og lidelser, herunder smerterne i ryg og hofter, som klager oplyser at have 'døgnnet rundt', jf. bilag E.

2.5.14 Det er PFA's opfattelse, at det af observationsmaterialet og internetundersøgelsen, herunder videomaterialet på USB-stikket, kan konstateres, at klager foretager ...arbejde af en karakter og i en udstrækning, som er helt uforenelig med de af klager oplyste funktionsbegrænsninger. Dette understøttes yderligere af, at klager i forskellige opslag på sin Facebook-profil i 2018 har

angivet at han 'stadigvæk er nogenlunde mobil' og kan anvende diverse maskiner, herunder i forbindelse med [arbejdsopgave], jf. bilag M.

2.5.15 Det er PFA's opfattelse, at klager i strid med sin loyalitetspligt har undladt at oplyse PFA om ændringerne i hans erhvervsevne og tilknytning til arbejdsmarkedet, ligesom det er PFA's opfattelse, at den funktionsevne, som klager observeres at have, under de konkrete omstændigheder er udtryk for, at klager rent faktisk er i stand til varetage et erhverv på mindst halv tid og under alle omstændigheder, at klager ikke har de funktionsindskrænkninger, som han har oplyst at have. Klagers bemærkning om, at 'Det er svært at forklare hvorfor man gør det', og at 'det ligger dybt i mig det med at udføre sit arbejde næsten uanset hvad, er nok noget i ens opdragelse, og samtidig har min frygt altid været at ende som førtidspensionist', kan ikke føre til et andet resultat og fremstår efter PFA's opfattelse blot som et forsøg på en bortforklaring. At klager skulle have kørt en tur i sin [køretøj] for at hente en slåmaskine til sin kone og 'gøre noget for andre' og derved 'udskille endorfiner' og give ham livskvalitet, fremstår ligeledes som en bortforklaring af den realitet, der er dokumenteret ved PFA's observationer.

2.5.16 Klager har desuden anført, at PFA's spørgsmål i de fremsendte spørgeskemaer (bilag E og F) 'føles lidt som et trickspørgsmål', og at klager ikke ved, hvordan han skal 'føre den test ud i livet, da han ikke har en masse 'vægtlodder' at måle ud fra. Klager har endvidere anført: 'Jeg kunne også have 'gemt mig langs fodpanelerne' igennem årene, overfor alle, især under PFA's radar, og passet mit 4t/ugen job, men det ville have været uærligt ikke at prøve om man kunne noget mere igen, alt hvad jeg har gjort igennem årene er at yde det maksimale i forhold til mit helbred, det har jeg gjort fordi det er jeg opdraget til som et ordentligt menneske, også selvom det har fejlet, jeg har ikke noget at skjule, tingene er som de er.'

2.5.17 Dette må imidlertid også afvises som et forsøg på at bortforklare de usande oplysninger, som klager har afgivet til PFA i de fremsendte spørgeskemaer.

2.5.18 Det bestrides endvidere, at PFA – som anført af klager – skulle have en intention om at 'sætte

spørgsmålstegn ved nærmest alt' hos forsikringstagere, eller at 'trække tæppe væk under en økonomisk'. PFA bestrider dernæst, at der skulle være tale om, at PFA foretager 'gætterier' om, hvordan klager har det, og at PFA's observationsmateriale skulle indeholde 'en masse manipulation af fakta' for at få klager til at 'stå i så dårligt lys som muligt'. Det gøres i den forbindelse gældende, at observationsmaterialet er en objektiv gengivelse af de observationer, som er foretaget af PFA's skadeskonsulenter, og det bestrides, at de fremlagte bilag og spredte kommentarer fra klager på nogen måde svækker bevisværdien af dette observationsmateriale, herunder observationsrapporterne, bilag J, som er yderligere underbygget af videooptagelserne, bilag L.

2.5.19 PFA gør derudover gældende, at kommunen og jobcenterets vurdering af klagers erhvervsevne efter PFA's opfattelse ikke har betydning for sagen allerede fordi, de pågældende vurderinger er foretaget efter andre kriterier end det erhvervsevnetabskriterium, som fremgår af forsikringsbetingelserne, bilag A, og som nærværende sag skal vurderes efter. Det af klager anførte om, at den lægelige dokumentation sammen med dokumentation fra fysioterapi, jobcenter, og arbejdsgiver, dokumenterer 'et temmelig omfattende sygdomsbillede' og 'et vedvarende lavt funktionsniveau' er således uden betydning for PFA's vurdering af klagers erhvervsevne i denne sag. Det bemærkes

i øvrigt, at de nævnte vurderinger fra blandt andre læge og kommune er sket uden kendskab til klagers reelle aktivitetsniveau og funktionsevne, som er dokumenteret i observationsmaterialet. Det afgørende for sagen er netop ikke, hvad klager har angivet at være i stand til, men hvad klager rent faktisk er observeret at kunne.

3 SAMMENFATTENDE ANBRINGENDER

3.1 Det gøres gældende, at PFA har løftet bevisbyrden for, at klager har afgivet urigtige oplysninger

om omfanget af nedsættelsen af hans erhvervsevne i forbindelse med PFA's vurdering af klagers fortsatte bevilling af erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelser. Subsidiært at klager bevidst har undladt at give PFA meddelelse om, at hans erhvervsevne er blevet markant forbedret i strid med sin forpligtelse hertil.

3.2 Klager har således væsentligt og groft tilsidesat sine kontraktretlige pligter over for PFA, herunder sin loyale samarbejds- og oplysningspligt.

3.3 På den baggrund er PFA berettiget til at ophæve klagers forsikringsdækninger under hans pensionsordninger fra den 1. december 2020, som sket. Subsidiært gøres det gældende, at klager ikke

har et erhvervsevnetab på mindst halvdelen, og at han derfor ikke er berettiget til udbetaling og præmiefritagelse. Mere subsidiært gøres det gældende, at klager ikke har et erhvervsevnetab på mindst to tredjedele, og at han derfor alene er berettiget til halv udbetaling og halv præmiefritagelse.

3.4 Det gøres i den forbindelse gældende, at en eventuel forværring af klagers helbredstilstand, som måtte være indtrådt efter den 1. december 2020, hvor forsikringsdækningerne blev ophævet, ikke er relevante og derfor ikke kan tillægges betydning ved vurderingen af klagers erhvervsevnetab."

Klageren har i mail af 10/6 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg vil lige for en ordens skyld beklage mit sene svar, er meget indelukket pt, og ikke på nogle medier mm efter mit nervesammenbrud i efteråret, og efterfølgende depression, som jeg stadigvæk kæmper med.

Jeg kan med sikkerhed sige at JEG har været helt oprigtig i min udfyldelse af PFA's fremsendte sygeskema i efteråret, om hvordan jeg havde det i den periode, men ikke om hvordan jeg havde det 1 mdr. før.

Der er intet overhovedet der beviser jeg skulle have fået det bedre igennem årene, tværtimod. Jeg har efter at have været sengeliggende som jeg ofte er, periodisk enkelte dage hvor det er bedre. undtaget dog i de perioder jeg har været syg. Igennem årene er mine sygdomme blevet forværret, og er i det "røde felt" hvilken alt lægelig, og fysioterapeutisk dokumentation også bekræfter. Retslægerådet siger også generelt det kan forekomme for syge med en kronisk sygdom, jeg havde 14 diagnoser på undersøgelsestidspunktet, hvoraf flere påvirker min fysik. Og PFA har været tæt på mig flere gange i månedsvis, så det har de vidst.

I forhold til det "flueben" der er blevet flyttet i offentlig regi, fra at være midlertidig fleksjobber, til at være permanent fleksjobber, kan jeg ikke forklare hvad der er sket. Jeg har enten ikke hørt det, eller overset det i et efterfølgende mødereferat.?

Jeg syntes det er uheldigt at et forsikringsselskab med fuldt overlæg kan undlade at indhente lægelige oplysninger som ville have bekræftet mine lægelige argumenter, og efterfølgende udarbejde en rapport med fiktive timer for at gøre "truslen stor nok", og så angribe en syg person man ved har fysiske udfordringer, og derved også psykiske.

Efterfølgende vurderer man mine sygdomme og smerter ud fra video og gættier, stik imod alt lægelig forskning, og den måde PFA vurderede mig på da udbetalingerne startede. Faktisk afslog jeg først udbetalingerne, men efter en samtale med en PFA medarbejder, som insisterede på at jeg måtte acceptere min sygdomssituation, eller jeg kunne donere mine udbetalinge, sagde jeg ja tak."

Selskabet har i mail af 21/6 2024 til nævnet bl.a. anført:

"PFA Pension skal hertil endnu engang understrege, at det afgørende for sagen ikke er, hvad læger måtte have stillet af diagnoser eller hvad klager selv angiver at være i stand til, men hvad klager faktisk er observeret at være i stand til. Der ses således en skærende kontrast mellem oplysningerne i det lægelige materiale og klagers reelle aktivitetsniveau og funktionsevne. Det samme gør sig gældende for klagers egne oplysninger om sine betydelige begrænsninger sammenholdt med det observerede betydelige aktivitetsniveau og funktionsevne."

Det fremgår af selskabets aktivitetsoversigt:

Ankenævnet for Forsikring

19.

101326

Dato:	Tidspunkter:	Aktivitet:	Bemærkninger:
Mandag 28/9	Kl. 1054 – 1123	29 min.	Kørsel til 3 forskellige [steder]
	Kl. 1151-1655	5 timer 4 min.	Kørsel med flere [maskiner/køretøj] til og fra flere [steder].
Tirsdag 29/9	Kl. 0757 - 1945	11 timer 48 min.	Kørte til [sted] og foretog herefter ...arbejde ... i skiftende [maskiner/køretøj].
Onsdag 30/9	Kl. 0955 – 1030	35 min.	Kørt fra bopæl til ukendt lokalitet og retur igen til bopæl.
	Kl. 1040 -1321	2 timer 41 min.	Kørt til [sted], hvor han vaskede [køretøj/ maskine]. Han var desuden på [sted] og foretog indkøb i supermarked.
Torsdag 1/10	Kl. 1112 – 1648	5 timer 36 min.	Kørte til flere [steder], foretog ...arbejde ved ...
Fredag 2/10	Kl. 0924 – 0944	20 min.	Kørte til [sted] og hentede arbejdsredskab/... og kørte derefter til genbo ...
	Kl. 0944 – 1500	Ej reg.	[Klageren] set flere gange gående rundt hos genboen.
	SAMLET:	26 timer 33 min.	
Mandag 5/10	Kl. 0839 – 1309	4 timer 30 min.	Kørte til 2 [steder] i området. Han medbragte dels en [maskiner/køretøj]
	Kl. 1412 - 1731	3 timer 19 min.	Ophold på [sted]
Tirsdag 6/10	Kl. 0847 – 1228	3 timer 41 min.	Kørsel til og ophold på [sted]. Kørte derefter til bopæl.
	Kl. 1324 – 1851	6 timer 15 min.	Ophold på [sted] samt tur til genbrugsplads.
Onsdag 7/10	Kl. 1214		[Klageren] udelukkende set ankomme til bopæl. Har således været ude i ukendt ærinde og i ukendt periode.
Torsdag 8/10	Kl. 0840 – 1102	2 timer 22 min.	Forlod bopæl i [køretøj] og lavede herefter ...arbejde, m.m. Derefter retur bopæl.
	Kl. 1111 – 1216	1 time 4 min.	Ophold [sted]
	Kl. 1245 – 1330	48 min.	Til sted]9 og hentede [maskine] og kørte til [sted] Kørte derefter retur bopæl.
	Kl. 1337 - 1615	3 timer 21 min.	Ophold på [sted] og kørsel med [køretøj].
Fredag 9/10	Kl. 0910 – 1211	3 timer 1 min.	Kørt fra bop. med [maskine] på trailer. Kørt til [sted].
	Kl. 1243 – 1800	5 timer 17 min.	Arbejde på [sted].
	SAMLET:	33 timer 38 min.	

Det fremgår af klagerens aktivitetsoversigt:

Ankenævnet for Forsikring

20.

101326

mandag 28/9	kl 12 - 14 kl 15 - 17	2 t 2 t
tirsdag 29/9	kl 8 - 11.30 kl 12 - 18	3 t 30 min 6 t
onsdag 30/9	kl 12 - 13	1 t
torsdag 1/10	kl 11.20 - 15.45	4 t 5 min
fredag 2/10	fritid	0
i alt		18 t 35 min
mandag 5/10	8.30 - 9.30	1 t
tirsdag 6/10	fritid	0
onsdag 7/10	læge	0
torsdag 8/10	13 - 14.30	1 t 30 min
fredag 9/10	14 - 17	3 t
i alt		5 t 30 min

Det fremgår af kommunens brev af 22/10 2020:

"Vurdering af arbejdsevnen i fleksjob

...

Vi vurderer, at [klageren] kan arbejde 10 timer ugentligt med 50 procent intensitet, svarende til en effektiv arbejdstid på 5 timer ugentligt.

Arbejdstiden og intensiteten er vurderet i forhold til jobfunktionen som

Begrundelse for vurderingen af arbejdsevnen

Ved vurderingen af arbejdsevnen i fleksjobbet har vi lagt vægt på følgende:

Vurderingen er truffet på baggrund af udtalelser af borger, borger og rehabiliteringsteam.

Skånehensyn

Jobcenteret skal sikre, at medarbejderens skånebehov bliver tilgodeset.

Vi vurderer, at der er følgende skånebehov:

- Undgå tunge løft
- Undgå belastning af fod samt ryg"

Det fremgår af klagerens opfølgningsskema af 26/10 2020:

"2. Oplysninger om din sygdom

a. Er du raskmeldt? - Nej

b. Er der sket ændringer i din helbredstilstand? – Ja, forværret - rygsøjlegigten er stadigvæk i udbrud, har skiftet til en anden biologisk medicin for ca 12 mdr. siden, men det hjalp ikke

Ankenævnet for Forsikring

21.

101326

c. Beskriv venligst din helbredstilstand og, hvordan den påvirker din evne til at arbejde: - Jeg har ryg og hoftesmerter døgnet rundt, samt i ribbene når jeg sidder og ligger, så jeg sover af 2 gange da jeg ikke kan holde ud at ligge i længere tid. Så jeg arbejder kun om formiddagen og sover så 2 gang om eftermiddagen

...

3. Oplysninger om din erhvervssituation

a. Er du i job? – Ja, [virksomhed2] 6t – [virksomhed3] 4 t

...

f. Udfører du, eller er du i stand til at udføre andet arbejde, herunder ulønnet/frivilligt arbejde eller

bestyrelsesarbejde? - Nej

g. Er du eller har du været i arbejdsprøvning? Nej.

h. Forventer du at blive i stand til at arbejde igen/øge din arbejdstid? - Nej

i. Hvad skal der til for, at du kan begynde at arbejde igen eller øge din arbejdstid? - Arbejdstiden kan ikke øges da rygsøljegigten ikke kan helbredes, men kun blive forværret. Jeg er glad for stadig at kunne være tilknyttet arbejdsmarkedet i det omfang jeg kan 2½ t/dg (onsdag går med genoptræning) da situationen hurtigt kan blive meget værre, har et par perioder om året hvor det bliver forværret, men m hjælp fra fysioterapi og stærkt smertestillende kommer jeg igennem det indtil nu.

4. Oplysning om offentlige ydelser

...

h. Er du ansat i fleksjob? - Ja

i. Hvad er din aftalte ugentlige arbejdstid? - 10 t med en intensitet på 50 %"

Det fremgår af klagerens funktionsskema af 26/10 2020:

"A. Daglige aktiviteter

Beskriv om du kan udføre nedenstående aktiviteter og i hvor lang tid

Gå - Til dels, 15 min.

Sidde - 1 t.

Stå - Til dels, - 5 min (v. skiftende stilling)

Cykle - Nej, overhovedet ikke

Køre bil - Til dels, 1 ½ t

B. Daglig bevægelighed

Klatre på stiger, gå på trapper ect. - Nej, får smerter i lænden hvor ryggen er blevet gjort stiv med indopereret stænger. Kan dog godt klare trapper i begrænset størrelse.

Bøje dig fremover - Nej, da ryggen er blevet gjort stiv med stænger

Bøje dig bagover - Nej, se ovenstående svar

Bøje dig til siden - Nej, Se ovenstående svar

Ligge på knæ - Ja, ingen problemer - i begrænset tid

Sidde på hug - Nej, pga smerter i knæene, de er blevet meget slidte da jeg har brugt dem meget igennem årene for at skåne ryggen.

Krybe - Nej, ryggen er alt for stiv

Strække armene over skuldrene – Ja, ingen problem.

Løfte noget over skuldrene – Ja, ingen problem.

Gå på ujævnt underlag/terræn - Nej, det giver rygsmerter på samme måde som når jeg går på trapper

...

D. Daglige aktiviteter

Beskriv eventuelle problemer med huslige gøremål, som er opstået som følge af skaden (Fx opvask, støvsugning, gulvvask, indkøb, havearbejde): - Jeg kan ikke stå v. et køkkenbord uden at få mere ondt, og støvsugning er helt udelukket. Jeg kan ikke bruge haveredskaber, så vi har kun græsplæne og en havetraktor.

Beskriv eventuelle problemer med personlig hygiejne, som er opstået efter skaden (Fx bad, toiletbesøg, påklædning) - Med en badebørste går det lige an

...

E. Øvrige forhold

Er dine gener konstante? - Ja, smerter i ryg, hofte og ribben.

...

Er smerterne værre på visse tider af døgnet? - Ja, først og sidst på dagen

...

Beskriv din dagligdag og dine daglige rutiner: - Jeg står op kl 7. så går der et par timer før rygstheden har fortaget sig, så kører jeg på job v 9 tiden, og er hjemme igen til middag. Så går jeg i seng 2-3 timer efter frokost, da ryggen midt på dagen begynder at gøre mere ondt. Dilemmaet er at jeg heller ikke kan ligge i mange timer, så derfor sover jeg af 2 gange i døgnet, og går derfor sent i seng om aftenen.

Benytter du hjælpemidler i din dagligdag, fx gangstativ, krykker, armslynge, nakkestøtte eller andet? - Elevationsseng m. specialmadrass, og går til fysioterapi 1 gang om ugen hvis det er muligt, ellers laver jeg øvelser hjemm. Ca. et par gange om året 'låser' ryggen, og i de perioder bruger jeg badestol.

F. Ændringer i funktionsevnen

Er din funktionsevne stadig nedsat? - Ja, Fra hvornår: - 2009

Forventer du en bedring af funktionsevne? - Nej

Hvad mener du selv vil kunne forbedre din funktionsevne?: - Jeg tror ikke der bliver nogle forbedringer vedr. funktionsevnen, da det er en livslang sygdom, som ikke kan kureres, føler også det er blevet værre de sidste par år. Fleksjobordningen er jeg rigtig glad for, og især de 2 fleksjob jeg har da jeg kan udføre dem alt efter hvordan jeg har det, og ikke i nogle faste rammer, nogle dage kan jeg ikke få ryggen til at fungere, så møder jeg bare næste dag, så de 2 jobs er skabt til min sygdom, da jeg aldrig ved hvad morgendagen bringer."

Det fremgår af udtalelse af 23/2 2021 fra virksomhed3:

"Jeg kan som arbejdsgiver bekræfte følgende:

- 1) Sort arbejdstøj anvendes af både ejer og medarbejdere (undertegnede går jævnligt i blå jeans).
- 2) Undertegnede har i efteråret 2020 benyttet [klagerens bil] en hel del, da min egen ... har æret på værksted. [Klageren] har da haft min ... til rådighed!
- 3) Der finder ingen landbrugsmæssig produktion sted [adresse]
- 4) [Klageren] ses ofte i ... stuen på [adresse], som han har fået lov til at bruge kvit og frit. Den store tilplantning langs ... syd for ejendommen, bruger [Klageren] desuden ofte som udflugtsmål."

Det fremgår af udtalelse af 7/7 2021 fra virksomhed3:

"Undertegnede er ultimo juni 2021 blevet gjort bekendt med - PFA's observationsrapport, samt [klagerens] udredning af denne rapport.

I den forbindelse kan jeg bekræfte, at [klageren] ikke har arbejdet mere på [adresse], end det han oplyser i sin udredning!

I den første periode efter ansættelsen i juni 2020, arbejdede [klageren] kun ganske få timer om ugen (for at være på den sikre side, i forhold til den ændrede fysiske belastning). I august blev han væk i 2 uger pga. hans fysiske udfordringer. I september og oktober var [klageren] frisk nok til at have lidt flere timer i enkelte uger. Fra ultimo november til februar har han kun været på arbejde ganske få gange pga. hans fysiske udfordringer. Fra primo marts til medio april har [klageren] været på arbejde, hvorefter han blev sygemeldt.

Overordnet er vi glade for ansættelsen af [klageren] som flexjobber, han er pligtopfyldende og yder et godt stykke arbejde. Hans svingende fysiske formåen er dog en udfordring i forhold til vores planlægning ...

[Klageren] vil virkelig gerne arbejdet, og når han så alligevel melder fra, er det fordi han er virkelig dårlig – voldsomme smerter, ude af stand til at gå/sengeliggende."

Det fremgår af udtalelse fra klagers fysioterapeut:

"[Klageren] er kommet til behandling her på klinikken igennem 12 år. Han har Morbus Bechterew.

[Klageren] er nogenlunde velfungerende i de gode perioder med moderate smerter. Rygholdning er lige, ikke krum endnu sammenlignet med andre Bechterew patienter. Dette skyldes sandsynligvis at han holder sig i gang i de gode perioder, hans hjemmetræning og forhalende behandling her på klinikken.

Det svinger meget hvor meget han kan klare, der er gode perioder hvor meget er muligt og så er der dårlige perioder hvor intet er som det skal være. I disse dårlige perioder er [klageren] tit sengeliggende eller meget immobil da alt gør ondt. Det rammer primært thoracalt og påvirker samtidig vejrtrækningen.

Der er ikke noget mønster i disse udfald. Nogle gange er der mange korte i løbet af en måned hvor det er 2-4 dage som er dårlige, andre gange er det uger ad gangen. De gode perioder varierer også men der er nok altid bedring når vejret er varmt."

Det fremgår af journalnotat af 8/10 2021:

"Diagnose

- Ankyloserende spondylitis (DM459)
- Blandet konduktivt og perceptivt høretab UNS (DH908)
- Sent arveligt høretab (DH938A)
- Hjernerystelse (DS060)
- Ledsmerter (DM255)
- Dermatitis UNS (DL309)
- Rygsmerter UNS (DM549)
- Ischias (DM543)
- Komplekse langvarige eller kroniske ikke-maligne smerter (DR522E)"

Det fremgår af journalnotat af 19/6 2022 fra smertecenter:

"Diagnose

- Ankyloserende spondylitis (DM459)
- Blandet konduktivt og perceptivt høretab UNS (DH908)
- Ledsmerter (DM255)
- Dermatitis UNS (DL309)
- Rygsmerter UNS (DM549)
- Ischias (DM543)
- Komplekse langvarige eller kroniske ikke-maligne smerter (DR522E)
- Dyspnø (DR060)
- Abnormt vægttab (DR634)
- Abnorm billeddiagnostisk unds. af lunger (DR919)
- Abnormt prostata palpationsfund (DR398E)
- Problem ifm psykosociale forhold UNS (DZ659)
- Anden abnorm bl odprøve (DR798)
- Prostatakræft (DC619)"

Det fremgår af forsikringsbetingelserne:

"C Betingelser for invalideydelse og præmiefritagelse

§ 1. Definition af invaliditet/erhvervsevnetab

Ret til fuld invalidepension og/eller fuld præmiefritagelse indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Stk. 2. Er erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsat til halvdelen, er forsikrede

berettiget til halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse. Den anden halvdel af forsikringen kan videreføres med præmiebetaling eller omskrives til præmiefri forsikring, jævnfør 'Betingelser vedrørende præmiebetalingen', § 3, og for denne del gælder reglerne i stk. 1.

...

Stk. 5. En ydelsesberettiget nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede - efter PFA Pension's skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end en tredjedel respektive halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse."

Nævnets sekretariat har set de i sagen refererede videooptagelser. Nævnet har fået forevist uddrag af videooptagelserne. Observationsrapporter og internetfund er forelagt nævnet.

Nævnet udtaler:

Klageren – som er født i 1960'erne og ufaglært – blev sygemeldt i 2007 på grund af Morbus Bechterew (gigt i rygsøjlen og perifere led) samt diskusprolaps i lænden med smerter i ryg, ben og hofte samt stivhed i ryggen. Han har fået stillet en række andre diagnoser. Han blev i 2009 visiteret til fleksjob og har arbejdet i forskellige fleksjob med varierende arbejdstid mellem 3 og 18 timer om ugen. I efteråret 2020 arbejdede klageren 10 timer om ugen fordelt på 2 fleksjobs.

Selskabet har ydet dækning fra den 16/10 2008 til den 1/12 2020, hvor selskabet har vurderet, at klageren ikke længere er berettiget til ydelser eller præmiefritagelse, idet klageren ikke længere har et erhvervsevnetab på mindst halvdelen. Selskabet har pr. samme dato ophævet erhvervsevnetabsforsikringen. Selskabet har anført, at klageren bevidst har undladt at give selskabet meddelelse om, at hans erhvervsevne er blevet markant forbedret. Selskabet har foretaget observationer af klageren fra den 28/9 2020 til den 2/10 2020 og fra den 5/10 2020 til den 9/10 2020, i alt 10 dage. Selskabet har indhentet oplysninger fra internettet. Selskabet har anført, at disse observationer ikke stemmer overens med de af klageren oplyste gener, funktionsbegrænsninger og erhvervsaktivitet. I observationsmaterialet ses klageren at have en dagligdag med et aktivitetsniveau med kørsel og arbejde med industrikøretøj- og maskiner. Klageren ses at opholde sig i længere perioder på de steder, hvor han også ses udføre arbejde. Selskabet har anført, at klageren under observationerne fremstår upåvirket og bevæger sig uden

begrænsninger, og at han kan kravle op og ned ad en trailer, bukke sig, dreje hovedet til side, løfte genstande, gå på ujævnt terræn og køre i køretøj i længere perioder. Selskabet har anført, at klageren i de to observationsuger har haft et aktivitetsniveau på 26 ½ time og på 33 ½ time. Selskabet har anført, at observationerne er helt modstridende klagerens oplysninger om helbred og funktionsniveau.

Klageren har anført, at hans erhvervsevne fortsat er nedsat med mindst halvdelen. Klageren har anført, at "der er ingen dokumentation på at min erhvervsevne skulle være forbedret, tværtimod.

Både læger og fysioterapeuter beskriver mine utallige attacks, der gør mig sengeliggende, og som voldsomme og invaliderende, så det er kun blevet værre. Og holder man min arbejdstid igennem årene op imod mine sygejournaler, er det gået galt hver gang jeg har prøvet at øge min arbejdstid". Klageren har anført, at "jeg har været helt oprigtig i min udfyldelse af PFA's fremsendte sygeskema i efteråret, om hvordan jeg havde det i den periode, men ikke om hvordan jeg havde det 1 mdr. før". Klageren har anført, at "meningen er man skal bruge ressourcerne mere jævnt på et lavere aktivitetsniveau, og derved opnå højere livskvalitet, jeg har altid skyndt mig at bruge mine ressourcer imens de var der, troede det var vejen frem for at blive på arbejdsmarkedet, og var det jeg også gjorde under PFA's undersøgelse, og har gjort tidligere, men det er helt forkert tænkt". Klageren har anført, at "der ikke er noget overhovedet der er ændret i min sygehistorie til den positive side siden 2008, eller faglig dokumentation på bedring, og at mit helbred samt behandling fortsat er i det røde felt, og jeg på nogle områder nok har fået det værre siden 2017. Samt af mine 14 diagnoser har de fleste været der i mange år ... Og når mit helbred ikke er i bedring, og dette bliver understøttet af et matematisk værktøj der ikke er en vurdering, eller har kunnet blevet manipuleret på nogle måder, da det har foregået over 8 år tilbage i tiden, samt af den lægelige dokumentation i det hele taget, sammen med dokumentation fra fysioterapi, jobcenter, og arbejdsgiver, dokumenterer et temmelig omfattende sygdomsbillede med svære kroniske smerter og diagnoser, hvor det er svære, kendte, mange og utallige smerter og et afklaret forløb med et vedvarende lavt funktionsniveau for at komme på smerteklinik, blive permanent fleksjobber, eller blive tilbudt at søge førtidspension".

Det fremgår af kommunens brev af 22/10 2020, at klageren "kan arbejde 10 timer ugentligt med 50 procent intensitet, svarende til en effektiv arbejdstid på 5 timer ugentligt. ... Skånehen-syn: •Undgå tunge løft. •Undgå belastning af fod samt ryg".

I opfølgningsskema af 26/10 2020 har klageren oplyst, at hans helbredstilstand er forværret, at han arbejder 10 timer om ugen med en intensitet på 50 %, og at han ikke forventer at kunne øge arbejdstiden. Klageren har oplyst, at "jeg har ryg og hoftesmerter døgnet rundt, samt i ribbenene når jeg sidder og ligger, så jeg sover af 2 gange da jeg ikke kan holde ud at ligge i længe-re tid. Så jeg arbejder kun om formiddagen og sover så 2 gang om eftermiddagen". Klageren har oplyst, at "Arbejdstiden kan ikke øges da rygsøjlejigigten ikke kan helbredes, men kun blive forværret. Jeg er glad for stadig at kunne være tilknyttet arbejdsmarkedet i det omfang jeg kan 2½ t/dg (onsdag går med genoptræning) da situationen hurtigt kan blive meget værre, har et par perioder om året hvor det bliver forværret, men m hjælp fra fysioterapi og stærkt smertestil-lende kommer jeg igennem det indtil nu".

I funktionsskema af 26/10 2020 har klageren oplyst, at han kan gå 15 minutter, sidde 1 time, stå 5 minutter ved skiftende stilling og køre bil 1½ time. Han kan ikke gå på stige, han kan gå på trapper i begrænset omfang, han kan ikke bøje sig fremover, bagover eller til siden, og han kan ikke gå på ujævnt underlag. Klageren har oplyst, at han ikke kan støvsuge eller bruge havered-skaber. Klageren har oplyst, at hans gener i form af smerte i ryg, hofter og ribben er konstante, men at smerterne er værst først og sidst på dagen. Klageren har angivet at have konstante smerter i ryg, hofte og ribben. Klageren har beskrevet sin hverdag således: "Jeg står op kl. 7. så går der et par timer før rygstivheden har fortaget sig, så kører jeg på job v 9 tiden, og er hjem-me igen til middag. Så går jeg i seng 2-3 timer efter frokost, da ryggen midt på dagen begynder at gøre mere ondt. Dilemmaet er at jeg heller ikke kan ligge i mange timer, så derfor sover jeg af 2 gange i døgnet, og går derfor sent i seng om aftenen".

Det fremgår af udtalelse af 23/2 2021 fra virksomhed³, at "Jeg kan som arbejdsgiver bekræfte følgende: 1) Sort arbejdstøj anvendes af både ejer og medarbejdere (undertegnede går jævnligt

i blå jeans). 2) Undertegnede har i efteråret 2020 benyttet [klagerens bil] en hel del, da min egen ... har æret på værksted. [Klageren] har da haft min ... til rådighed! 3) Der finder ingen landbrugsmæssig produktion sted [adresse] 4), [Klageren] ses ofte i ...stuen på [adresse], som han har fået lov til at bruge kvit og frit. Den store tilplantning langs ... syd for ejendommen, bruger [Klageren] desuden ofte som udflugtsmål".

Det fremgår af udtalelse af 7/7 2021 fra virksomhed3, at klageren ikke "har arbejdet mere på [adresse], end det han oplyser i sin udredning! I den første periode efter ansættelsen i juni 2020, arbejdede [klageren] kun ganske få timer om ugen (for at være på den sikre side, i forhold til den ændrede fysiske belastning). I august blev han væk i 2 uger pga. hans fysiske udfordringer. I september og oktober var [klageren] frisk nok til at have lidt flere timer i enkelte uger. Fra ultimo november til februar har han kun været på arbejde ganske få gange pga. hans fysiske udfordringer. Fra primo marts til medio april har [klageren] været på arbejde, hvorefter han blev sygemeldt. Overordnet er vi glade for ansættelsen af [klageren] som flexjobber, han er pligtopfyldende og yder et godt stykke arbejde. Hans svingende fysiske formåen er dog en udfordring i forhold til vores planlægning ... [Klageren] vil virkelig gerne arbejdet, og når han så alligevel melder fra, er det fordi han er virkelig dårlig – voldsomme smerter, ude af stand til at gå/sengeliggende."

Det fremgår af udtalelse fra klagers fysioterapeut, at klageren "er nogenlunde velfungerende i de gode perioder med moderate smerter. Rygholdning er lige, ikke krum endnu sammenlignet med andre Bechterew patienter. Dette skyldes sandsynligvis at han holder sig i gang i de gode perioder, hans hjemmetræning og forhalende behandling her på klinikken. Det svinger meget hvor meget han kan klare, der er gode perioder hvor meget er muligt og så er der dårlige perioder hvor intet er som det skal være. I disse dårlige perioder er [klageren] tit sengeliggende eller meget immobil da alt gør ondt. Det rammer primært thoracalt og påvirker samtidig vejrtrækningen. Der er ikke noget mønster i disse udfald. Nogle gange er der mange korte i løbet af en måned hvor det er 2-4 dage som er dårlige, andre gange er det uger ad gangen. De gode perioder varierer også men der er nok altid bedring når vejret er varmt".

Det fremgår af journalnotat af 8/10 2021: "Diagnose •Ankyloserende spondylitis (DM459) •Blandet konduktivt og perceptivt høretab UNS (DH908) •Sent arveligt høretab (DH938A) •Hjernerystelse (DS060) •Ledsmerter (DM255) •Dermatitis UNS (DL309) •Rygsmarter UNS (DM549) • Ischias (DM543) •Komplekse langvarige eller kroniske ikke-maligne smerter (DR522E)".

Det fremgår af journalnotat af 19/6 2022 fra smertecenter: "Diagnose: ■Ankyloserende spondylitis (DM459) ■Blandet konduktivt og perceptivt høretab UNS (DH908) ■Ledsmerter (DM255) ■Dermatitis UNS (DL309) ■Rygsmarter UNS (DM549) ■Ischias (DM543) ■Komplekse langvarige eller kroniske ikke-maligne smerter (DR522E) ■Dyspnø (DR060) ■Abnormt væggtab (DR634) ■Abnorm billeddiagnostisk unds. af lunger (DR919) ■Abnormt prostata palpationsfund (DR398E) ■Problem ifm psykosociale forhold UNS (DZ659) ■Anden abnorm blodprøve (DR798) ■Prostatakræft (DC619)".

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes punkt C, § 1, stk. 1 og 2, at klageren er berettiget til fuld dækning, hvis hans erhvervsevne nedsættes med mindst 2/3, og halv dækning, hvis erhvervsevnen nedsættes med mindst halvdelen. Der fremgår af stk. 5, at "en ydelsesberettiget nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede – efter PFA Pension's skøn – ikke længere er i stand til at tjene mere end en tredjedel respektive halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbreds-tilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse".

Erhvervsevnetab

Selskabet har i 12 år ydet klageren dækning ved tab af erhvervsevne. Selskabet har ikke sandsynliggjort, at selskabets oprindelige afgørelse byggede på alt for lempelige vurderinger af klageren og således har haft kulancemæssigt præg. Efter nævnets praksis skal selskabet i en sådan

situation bevise, at der er indtruffet en sådan bedring i klagerens forhold, som fører til, at han ikke længere har det hidtidige dækningsberettigende erhvervsevnetab.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at der er indtrådt en sådan bedring af klagerens helbredsmæssige tilstand, at han efter den 1/12 2020 ikke længere har et generelt erhvervsevnetab på mindst halvdelen.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at der er betydelige uoverensstemmelser mellem observationsmaterialet på den ene side og på den anden side klagerens oplysninger om gener og funktionsniveau. I observationsmaterialet – som dækker to sammenhængende uger – som nævnet har set, fremstår klageren ikke fysisk begrænset eller smertepåvirket, og han ses at bevæge sig ubesværet i normalt tempo og i stand til at bukke sig, løfte tunge genstand, kigge sig over skulderen, gå på ujævnt terræn og kravle op over høje sider på en trailer, der er efterspændt en større industrimaskine. Klageren ses i observationsperioden at opholde sig på en adresse, som har tilknytning til virksomhed³. I perioder er det ikke muligt at se, hvad klageren foretager sig. I andre perioder ses klageren at køre i store industrimaskiner.

Nævnet vurderer, at observationerne står i væsentlig kontrast til klagerens oplysninger til selskabet i opfølgings- og funktionsskema af 26/10 2020, hvorfor klageren har bragt sig i en bevismæssig vanskelig situation. Nævnet bemærker, at opfølgningsskemaet og funktionsskemaet er udfyldt 17 dage efter observationernes afslutning, hvor klageren oplyste, at hans helbredstilstand var forværret, og at generne var konstante.

Det, som klageren i øvrigt har anført – herunder at han blev observeret i en god periode, og at han på tidspunktet udfyldelse af skemaerne havde oplevet en forværring – kan ikke føre til andet resultat.

Ophævelse af forsikringsdækninger/illoyal adfærd

Ankenævnet for Forsikring

31.

101326

Nævnet har ved tidligere kendelser accepteret, at der i særlige tilfælde kan ske en fremadrettet ophævelse af en forsikringstagers forsikring, som dækker erhvervsevnetab. Nævnet har udtalt, at en sådan ophævelse af forsikringsdækningen med henvisning til, at forsikringstageren har handlet illoyalt og har tilsidesat sine kontraktlige forpligtelser, kræver en vis grovhed i den udviste adfærd, ligesom der må stilles betydelige krav i bevismæssig henseende. Nævnet henviser til sine afgørelser i sagerne 92901 og 94121.

Nævnets finder, at klagerens adfærd er af en sådan grovhed, at selskabet med henvisning til, at klageren har handlet groft illoyalt i forhold til sine kontraktlige forpligtelser, er berettiget til at ophæve klagerens erhvervsevnetabsforsikring.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings